

## บทที่ 3

### วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทย ด้านการแสดงผลการเรียนรู้ต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) ซึ่งประกอบ ด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Method) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Method) โดยผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัย แบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร มี 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ขั้นที่ 2 การยกร่างหลักสูตร

ขั้นที่ 3 วิจารณ์หลักสูตร โดยผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญและประเมินคุณภาพ

เอกสารหลักสูตร

ระยะที่ 2 การทดลองใช้หลักสูตร แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ทดลองใช้หลักสูตร

ขั้นที่ 2 การศึกษาประสิทธิผล

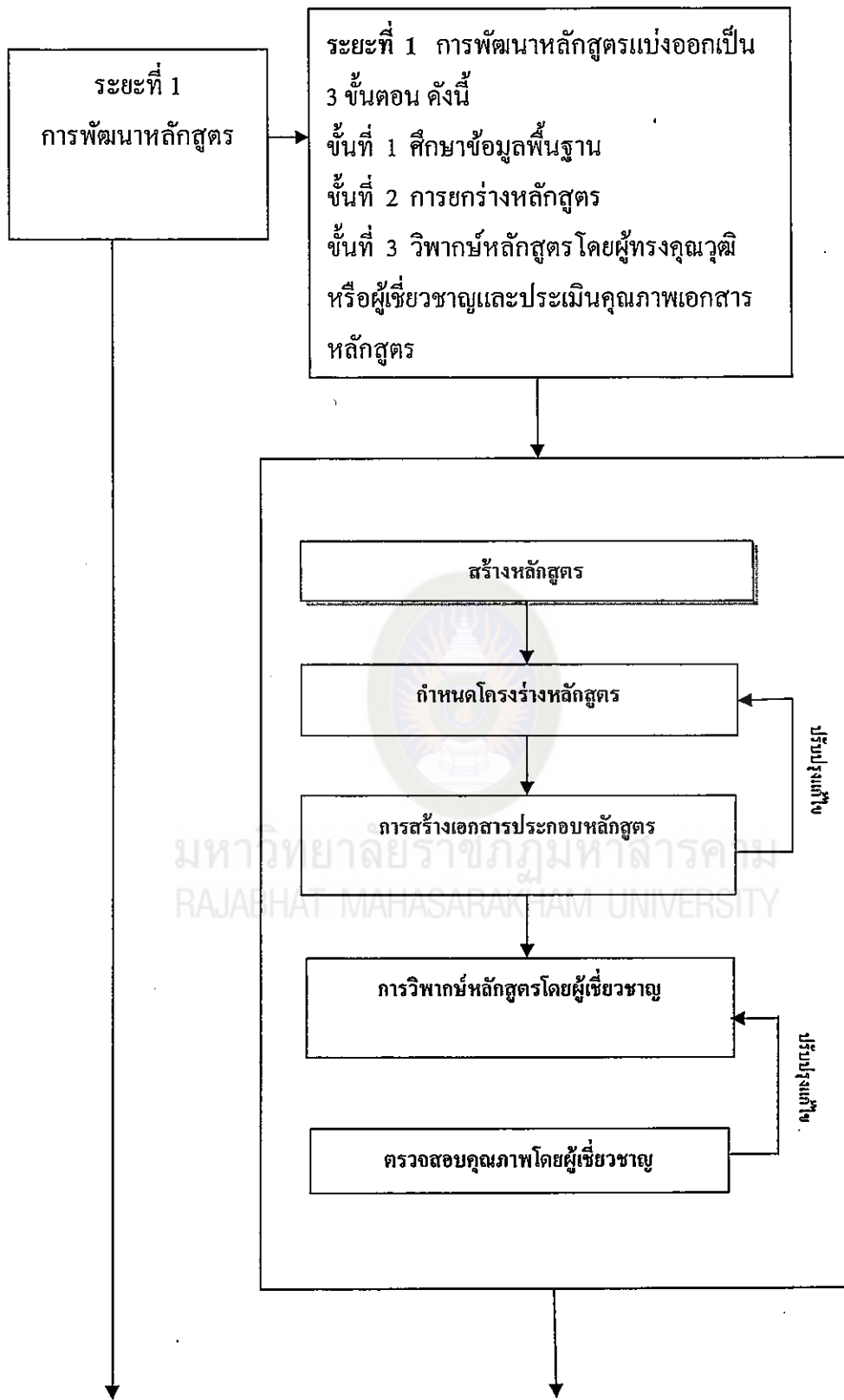
ระยะที่ 3 การขยายผลการใช้หลักสูตร แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

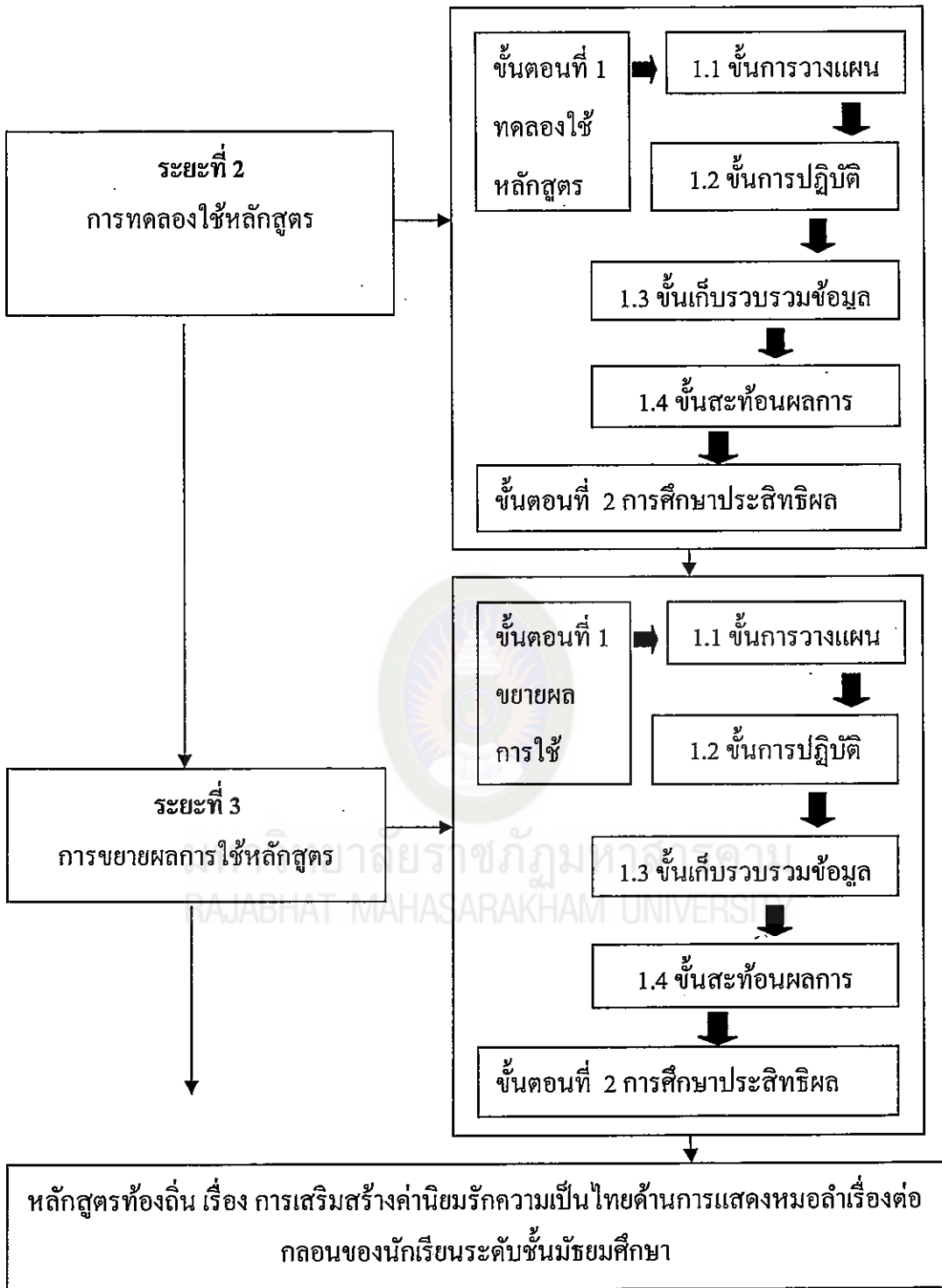
ขั้นที่ 1 ขยายผลการใช้หลักสูตร

ขั้นที่ 2 การศึกษาประสิทธิผล

ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทย ด้านการแสดงผลการเรียนรู้ต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ดังแสดงในแผนภาพที่ 12







แผนภาพที่ 12 ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

## ระยะที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร

### ขั้นที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

เป็นการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาโดยใช้การวิจัยเอกสารที่เกี่ยวข้อง มีแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ทั้งของไทยและของต่างประเทศ และการสำรวจข้อมูลการจัดการเรียนการสอนจากผู้บริหาร โรงเรียนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นตอนพื้นฐาน ศึกษานิเทศก์ ครูวิชาการ ครูผู้สอน ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน โดยใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม

#### 1. คำถามการวิจัย

ปัญหาและความต้องการการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา เป็นอย่างไร

#### 2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

#### 3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 การยกร่างหลักสูตร วัตถุประสงค์การวิจัยที่ 1 เพื่อศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ได้แก่

3.1 กลุ่มตัวอย่างใช้ในการศึกษาข้อมูลพื้นฐานการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ได้แก่ ครูผู้สอนกลุ่มสาระศิลปะ จำนวน 6 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 15 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 110 คน รวมจำนวน 131 คน ใช้สำหรับศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3.2 การจัดกลุ่มสนทนาผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 10 คน เพื่อยืนยันสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความ

เป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

#### 4. วิธีดำเนินการวิจัย

มีรายละเอียดการดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 2 ข้อ ดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร แนวคิดการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น องค์ความรู้เกี่ยวกับศิลปะการแสดงหมอลำ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับเจตคติและแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ จากเอกสาร ทั้งในประเทศ ต่างประเทศ และจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การศึกษาวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรหมอลำและการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

4.2 ข้อมูลพื้นฐานจากผู้ที่เกี่ยวข้อง มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทย ด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

#### 5. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย มีดังนี้

5.1 แบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการต่อการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

5.2 แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการต่อการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

5.3 แนวคำถามสนทนากลุ่มเพื่อยืนยันสภาพปัญหาและความต้องการต่อการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

นำข้อมูลพื้นฐานที่ได้มาสังเคราะห์ใช้กำหนดรายละเอียดขององค์ประกอบหลักสูตร ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับผู้เรียนตามหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

#### 6. ขั้นตอนตอนการสร้างเครื่องมือการวิจัยดำเนินการ ดังนี้

##### 6.1 แบบสอบถาม

เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการต่อการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

6.1.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรของ (สงัด อุทรานันท์. 2532 : 31 ; สุนีย์ เหมะประสิทธิ์. 2537 : 39 ; Tab. 1962 : 454) แนวคิดการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของ (สงัด อุทรานันท์. 2532 : 314 – 316 ; นิคม ชมภูหลง. 2545 : 111-114 ; สำลี รักสุทธี. 2544 : 11) และการสร้างแบบสอบถาม

6.1.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ศึกษาเพื่อกำหนดเป็น โครงสร้างและขอบเขตเนื้อหาของแบบสอบถาม จากนั้นนำนิยามตัวแปรมาสร้างเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น มี 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ นำไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของภาษา

6.1.3 นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ดังนี้

1) ผศ.ว่าที่ร้อยตรี ดร.อรัญ ชูขจรเดื่อง กศ.ค. (วิจัยและประเมินผลการศึกษา) อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้านสถิติ และการวิจัย

2) อาจารย์ ดร.นิคม ชมภูหลง ปร.ค. (วัฒนธรรมศาสตร์) ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้านการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

3) ผศ.ดร.สมาน เอกพิมพ์ ปร.ค. (หลักสูตรและการเรียนการสอน) อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล

4) ผศ.ดร.กัลยา กุลสุวรรณ ปร.ค. (ภาษาไทย) อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้านเนื้อหา ภาษา

5) คุณแม่บัวผัน ดาวคะนอง ศิลปินพื้นบ้าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้านการแสดงหมอลำ

เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) นำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อแล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยที่ยอมรับได้ต้องมีค่ามากกว่า 0.50-1.00 (ไพศาล วรคำ. 2555 : 215-217) ปรากฏว่าแบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร ครู และศึกษานิเทศก์

มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) เท่ากับ 0.98 (ดังภาคผนวก ข หน้า 317) และแบบสอบถามสำหรับนักเรียน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) เท่ากับ 0.88 (ดังภาคผนวก ข หน้า 318)

6.1.4 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบ่งออกเป็น 2 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร ครู และศึกษานิเทศก์ มีจำนวน 20 ข้อ และแบบสอบถามสำหรับนักเรียน มีจำนวน 10 ข้อ โดยนำคำตอบของแต่ละคนมาให้ค่าน้ำหนักเป็นคะแนนดังต่อไปนี้ (ไพศาล วรคำ. 2555 : 215- 217)

ปฏิบัติมากที่สุด	ระดับคะแนน	5	คะแนน
ปฏิบัติมาก	ระดับคะแนน	4	คะแนน
มีปฏิบัติปานกลาง	ระดับคะแนน	3	คะแนน
ปฏิบัติน้อย	ระดับคะแนน	2	คะแนน
ปฏิบัติน้อยที่สุด	ระดับคะแนน	1	คะแนน

คำนวณค่าเฉลี่ยคะแนนจากแบบสอบถามแล้วนำมาแปลความหมายโดยเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 - 5.00	หมายถึง	ปฏิบัติมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 - 4.50	หมายถึง	ปฏิบัติมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง	ปฏิบัติปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง	ปฏิบัติน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.50	หมายถึง	ปฏิบัติน้อยที่สุด

ช่วงที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อทราบข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

## 6.2 แบบสัมภาษณ์

6.2.1 ผู้วิจัย ศึกษาแนวคิดทฤษฎี หลักการเกี่ยวกับการสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อนำมาเป็นกรอบแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์

6.2.2 กำหนดความหมายหรือนิยามคุณลักษณะ ซึ่งผู้วิจัยต้องการศึกษา ข้อมูลและความสำคัญของพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

6.2.3 สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและไม่มีโครงสร้าง เพื่อจะ ดำเนินการสัมภาษณ์โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก

6.2.4 เขียนข้อคำถาม จำนวน 14 ข้อ ตามกรอบของการเขียนคำถามให้ ชัดเจนเพื่อให้ตรงประเด็นสิ่งที่ต้องการและ จัดทำต้นฉบับของแบบสัมภาษณ์

6.2.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมของภาษาที่ใช้รวมถึงความครอบคลุมของเนื้อหาและ วัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ เพื่อนำข้อเสนอแนะมาดำเนินการปรับปรุงแก้ไข

6.2.6 ได้แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์สำหรับการสนทนากลุ่ม จัดพิมพ์ แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

### 6.3 การสนทนากลุ่ม

เพื่อยืนยันสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษา

6.3.1 วิธีการสนทนากลุ่ม (Focused Group) ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ (ไพศาล วรคำ, 2555 : 215-217)

การคัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สูงสุด ผู้วิจัยใช้หลักการคัดเลือกผู้เข้าร่วม สนทนากลุ่มที่มีภูมิหลังคล้ายคลึงกัน ได้แก่ ครูวิชาการ ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ประชานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน ตัวแทนนักเรียน หมอลำที่มีชื่อเสียง ปราชญ์ท้องถิ่นที่มีความสามารถพิเศษ เรื่อง หมอลำ จำนวน 3 คน ผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัย 2 คน รวม 10 คน

1) จัดสนทนากลุ่ม ได้แก่ ผู้ดำเนินการสนทนา จำนวน 1 คน ซึ่งเป็น ผู้วิจัยและผู้จัดบันทึกการสนทนา จำนวน 1 คน รวมเป็น 2 คน

2) แนวคำถามการสนทนากลุ่ม เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษา ใช้แบบสัมภาษณ์มีทั้งหมด 3 ตอน ได้แก่



ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้การสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผ่านมา

1. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร

ท้องถิ่นมากน้อยเพียงใด

2. โรงเรียนของท่านได้มีการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นให้

สอดคล้องกับสภาพจริงของท้องถิ่นหรือไม่

3. ท่านมีความรู้ใดบ้างที่เกี่ยวกับเรื่องราวของหมอลำ

4. นักเรียนที่ท่านสอนสนใจในเรื่องราวของหมอลำเรื่อง

ต่อกลอนประเภทใดบ้าง

5. นักเรียนที่ท่านสอนมีความรักความภูมิใจในท้องถิ่นของตน

6. นักเรียนที่ท่านสอนกล้าแสดงออก กล้าคิด กล้าตอบ

กล้าแสดงออก

7. นักเรียนที่ท่านสอนได้ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับหมอลำ

เรื่องต่อกลอน

8. ท่านมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับหมอลำ

เรื่องต่อกลอนอย่างไร

9. ท่านมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย

หรือไม่

10. ท่านได้จัดการเรียนการสอนเน้นกระบวนการให้นักเรียน

ได้รู้จักการคิดวิเคราะห์ กล้าแสดงออก กล้าคิด กล้าตอบคำถาม และมีความคิดสร้างสรรค์

11. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนท่านได้ใช้สื่อ

ประกอบการจัดการเรียนการสอนอะไรบ้าง

12. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนท่านได้ให้เด็กได้แสดง

ความคิดเห็น สรุปใจความ เห็นคุณค่าของหมอลำเรื่องต่อกลอนหรือไม่

13. บรรยากาศที่ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็น

อย่างไร

14. ท่านมีรูปแบบการวัดและประเมินผลอย่างไรเกี่ยวกับ

หมอลำเรื่องต่อกลอน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

## 7. การเก็บรวบรวมข้อมูลระยะที่ 1

การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณผู้วิจัยได้ประสานกับหน่วยงานต้นสังกัด คือ สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเขต 26 เพื่อจัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยแล้วดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามสภาพปัญหาและความต้องการต่อการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพผู้วิจัยได้ สัมภาษณ์และสนทนากลุ่มกับ ครูวิชาการ ครูผู้สอน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ปรธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นตอนพื้นฐาน ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน ตัวแทนนักเรียน หมอลำที่มีชื่อเสียง ปราชญ์ท้องถิ่นที่มีความสามารถพิเศษเรื่องหมอลำ โดยสนทนากับเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการต่อการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

## 8. การวิเคราะห์ข้อมูลระยะที่ 1

8.1 หากค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนจากแบบสอบถาม

8.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม นำเสนอผลการวิเคราะห์ในลักษณะความเรียง

## ขั้นที่ 2 การยกร่างหลักสูตร

เป็นการนำข้อมูลพื้นฐานมาจัดทำร่างหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา โดยมีรายละเอียดประกอบด้วย การสร้างโครงร่างหลักสูตร การกำหนดโครงร่างหลักสูตร การสร้างเอกสารประกอบหลักสูตร

### 1. คำถามวิจัย

โครงร่างหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา มีองค์ประกอบอะไรบ้าง

### 2. วัตถุประสงค์

เพื่อสร้าง โครงร่างหลักสูตร กำหนด โครงร่างหลักสูตร และสร้างเอกสารประกอบหลักสูตร

### 3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ครูวิชาการ ครูผู้สอนสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ จำนวน 2 คน หมอลำที่มีชื่อเสียง และปราชญ์ท้องถิ่นที่มีความสามารถพิเศษ เรื่อง หมอลำ จำนวน 3 คน ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย จำนวน 2 คน

### 4. วิธีการดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินงานในการพัฒนาหลักสูตร ผู้วิจัยดำเนินการ โดยแบ่งเป็น 3 ข้อ รายละเอียดดังนี้

#### 4.1 การสร้างโครงร่างหลักสูตร

จากข้อมูลพื้นฐานและผลการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรในระยะที่ 1 ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยได้นำมาเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โดยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

4.1.1 ศึกษาเชิงวิเคราะห์เนื้อหาสาระในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เพื่อศึกษารายละเอียดเนื้อหาเกี่ยวกับหมอลำกำหนดเป็นหัวเรื่องที่จะบูรณาการ กับ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

4.1.2 คัดเลือกเนื้อหาหมอลำที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาบูรณาการกับเนื้อหาวิชาในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้ได้ 6 หน่วยการเรียนรู้ ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 หน่วยการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทย

ด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
	ปฐมนิเทศ	1
	ประเมินผลก่อนเรียน	1
1	ประวัติความเป็นมาของหมอลำ	2
2	ประเภทของหมอลำ	4
3	ทำนองลำหรือวาดลำ	8
4	กลอนลำหมอลำหมู่	8
5	กลอนลำหมอลำหมู่วาทตอนแก่นเรื่องท้าวคำกาคำ	8
6	การอนุรักษ์และสืบทอดหมอลำ	6

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
	ประเมินผลหลังเรียนและการใช้หลักสูตร	2
	รวม	40

#### 4.2 การกำหนดโครงสร้างหลักสูตร

4.2.1 สภาพปัญหาและความสำคัญของหลักสูตร เป็นการนำข้อมูลที่ได้รับการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการจัดการศึกษาเรื่องหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา มากำหนดจุดมุ่งหมายและขอบเขตของหลักสูตร

4.2.2 หลักการของหลักสูตร กำหนดให้สอดคล้องกับข้อมูลที่ศึกษาได้จาก ระยะที่ 1 ชั้นที่ 1 และสภาพปัญหาและความต้องการของหลักสูตร คือ เป็นหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา มาบูรณาการเข้ากับรายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

4.2.3 เป้าหมายของหลักสูตร กำหนดให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความสำคัญของหลักสูตร คือ เพื่อเสริมสร้างความรู้และเจตคติที่ดีต่อหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

4.2.4 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร กำหนดให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ หลักการและเป้าหมายของหลักสูตร โดยคาดหวังว่าเมื่อดำเนินการตามหลักสูตรนี้ นอกจากผู้เรียนจะมีความรู้เรื่องหมอลำแล้ว ยังมีเจตคติที่ดีต่อศิลปะการแสดงหมอลำ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปเผยแพร่ต่อผู้อื่นได้และเกิดความรักต่อศิลปะการแสดงในท้องถิ่นของตนเอง

4.2.5 โครงสร้างหลักสูตร กำหนดขอบเขตและเนื้อหาสาระของหลักสูตร ให้สอดคล้องกับหลักการ เป้าหมายและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยคำอธิบายรายวิชา รายละเอียดของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ ชื่อหน่วย ระยะเวลาในการเรียน ขอบเขตเนื้อหา การจัดกิจกรรม และการวัดประเมินผล

4.2.6 การประเมินผลหลักสูตร กำหนดวิธีการในการศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตร โดยพิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1) การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน ในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ความสนใจในการเรียนการอภิปราย การแสดงความคิดเห็น

2) การประเมินผลงานของนักเรียน

3) การทดสอบวัดความรู้ก่อนและหลังเรียน

4) การประเมินค่านิยมรักความเป็นไทย

5) การประเมินความพึงพอใจของนักเรียน เครื่องมือที่ใช้ประเมินผล ได้แก่

5.1) แบบสังเกตพฤติกรรม

5.2) แบบประเมินผลงาน

5.3) แบบทดสอบวัดความรู้

5.4) แบบประเมินค่านิยมรักความเป็นไทย

5.5) แบบสอบถามความพึงพอใจ

4.2.7 การบริหารจัดการหลักสูตร เป็นการกำหนดแนวทางในการดำเนินงานเพื่อนำหลักสูตรไปใช้ให้ได้ประสิทธิภาพ ได้แก่ การกำหนดการนำหลักสูตรไปใช้กับกระบวนการเรียนการสอนที่ใช้การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสื่อหลายประเภท สื่อการเรียนการสอนที่กำหนดให้เหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนการสอนของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ และทรัพยากรที่จำเป็นในการดำเนินการตามหลักสูตร

#### 4.3 การสร้างเอกสารประกอบหลักสูตร

มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างเอกสารประกอบหลักสูตรคือ คู่มือการสอนตามหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่อง ต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา มีรายละเอียดสำหรับการจัดการเรียนการสอนของทุกหน่วยการเรียนรู้ ในแต่ละหน่วยประกอบด้วยเอกสาร ดังนี้

4.3.1 แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 18 คาบ เป็นเอกสารที่กำหนดรายละเอียดที่จำเป็นในการจัดการเรียนการสอนของหน่วยเรียนนั้น ได้แก่ การกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังว่าจะเกิดขึ้นความคิดรวบยอด สาระการเรียนรู้ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ การประเมินผล และการออกแบบวิธีการและเครื่องมือประเมินผล เพื่อให้ครูใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน

4.3.2 ใบงาน เป็นเอกสารที่กำหนดกิจกรรมที่นักเรียนต้องปฏิบัติเพื่อการเรียนรู้

4.3.3 เอกสารการเรียนการสอน เป็นเอกสารใช้สำหรับประกอบการเรียนการสอน โดยมีเนื้อหาครอบคลุมสาระการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนนั้น

4.3.4 คำถามท้ายหน่วย

## 5. วิธีการดำเนินการ

5.1 ศึกษารูปแบบวิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ใบงาน เอกสารการเรียนการสอนและคำถามท้ายหน่วยจากเอกสาร ตำรา ตลอดจนคำแนะนำของบุคคลที่เป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการเรียนการสอน นำมาเป็นแนวทางในการสร้างเอกสาร

5.2 สร้างเอกสารประกอบหลักสูตรตามหลักการ เป้าหมาย จุดมุ่งหมาย และโครงสร้างของหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

5.3 สร้างแบบประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของเอกสารประกอบหลักสูตร โดยมีการดำเนินการดังนี้

5.3.1 ศึกษารายละเอียดของโครงสร้างหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรที่สร้างขึ้น

5.3.2 กำหนดประเด็นที่ต้องการให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน

5.3.3 สร้างแบบประเมินความเหมาะสมของเอกสารประกอบหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา จากผู้เชี่ยวชาญ โดยทำการประเมินความเหมาะสมของแต่ละองค์ประกอบในแต่ละหน่วยการเรียน

การประเมินความเหมาะสมของแต่ละองค์ประกอบในแต่ละหน่วยการเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดค่าคะแนน (ไพศาล วรคำ, 2555 : 215- 217) ดังนี้

คะแนน	5	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
คะแนน	4	หมายถึง	เหมาะสมมาก
คะแนน	3	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
คะแนน	2	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
คะแนน	1	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

5.3.4 นำแบบประเมินไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาตรวจสอบโครงสร้าง ความเหมาะสมของภาษา และความสมบูรณ์ของแบบประเมิน

5.3.5 ปรับปรุงแก้ไข จัดทำเป็นแบบประเมินฉบับสมบูรณ์

5.4 นำร่างเอกสารประกอบหลักสูตร และแบบประเมินความเหมาะสมที่สร้างขึ้น ไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน (ชุดเดิมจากข้อ 1.3) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องความเหมาะสมของเอกสารประกอบหลักสูตรที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยผู้วิจัยดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูลและประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเอง

5.5 แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ความเหมาะสม ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยนำข้อมูลคำตอบของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาให้น้ำหนักเป็นคะแนน ดังนี้ (ไพศาล วรคำ, 2555 : 215 - 217)

มีความเห็นว่า	มีความเหมาะสมมากที่สุด	ระดับ 5 คะแนน
มีความเห็นว่า	มีความเหมาะสมมาก	ระดับ 4 คะแนน
มีความเห็นว่า	มีความเหมาะสมปานกลาง	ระดับ 3 คะแนน
มีความเห็นว่า	มีความเหมาะสมน้อย	ระดับ 2 คะแนน
มีความเห็นว่า	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด	ระดับ 1 คะแนน

การแปลความหมายของค่าคะแนนความเหมาะสมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยเทียบเกณฑ์ดังนี้

ช่วงคะแนน 4.51 – 5.00	หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด
ช่วงคะแนน 3.51 – 4.50	หมายถึง มีความเหมาะสมมาก
ช่วงคะแนน 2.51 – 3.50	หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง
ช่วงคะแนน 1.51 – 2.50	หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย
ช่วงคะแนน 1.00 – 1.50	หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ในการพิจารณาคะแนนความถูกต้องและความเหมาะสม พิจารณาคำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีคะแนนตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ว่ามีคุณภาพเหมาะสมในเบื้องต้นไม่ต้องทำการปรับปรุง สำหรับข้อใดที่ได้คะแนนต่ำกว่า 3.50 ให้พิจารณาถึงเหตุผลเป็นรายข้อโดยการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับผู้เชี่ยวชาญเพื่อนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงหลักสูตรปรากฏว่า โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.58$ , S.D. = 0.53)



### ขั้นที่ 3 วิพากษ์หลักสูตรโดยผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญและประเมินคุณภาพเอกสารหลักสูตร

#### 1. วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินความเหมาะสม ของ โครงร่างหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร ด้วยการวิพากษ์ หลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน (ชุดเดิมจากข้อ 1.3) ดังนี้

#### 2. วิธีการดำเนินงาน

การดำเนินการตรวจสอบคุณภาพได้ทำการประเมิน 2 ลักษณะ คือ

2.1 การประเมินความเหมาะสมของโครงร่างหลักสูตร เป็นการประเมินองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร คือ สภาพปัญหาและความสำคัญ หลักการ เป้าหมาย จุดประสงค์ โครงสร้าง ระยะเวลา คุณสมบัติผู้เรียน การประเมินผล การบริหารจัดการหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมเพียงใด

2.2 การประเมินความสอดคล้องของโครงร่างหลักสูตรในแต่ละองค์ประกอบ โดยพิจารณาความสอดคล้องของแต่ละองค์ประกอบในโครงร่างหลักสูตรที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ได้แก่ หลักการ เป้าหมาย จุดประสงค์ โครงสร้าง ระยะเวลา คุณสมบัติผู้เรียน การประเมินผล และการบริหารจัดการหลักสูตร ว่ามีความสอดคล้องกันเพียงใด

#### 3. เครื่องมือที่ใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพโครงร่างของหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร คือ แบบประเมินโครงร่างหลักสูตรที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น

#### 4. วิธีการสนทนากลุ่ม

การสนทนากลุ่ม (Focused Group) เพื่อทำการวิพากษ์หลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดดังต่อไปนี้ (ไพศาล วรคำ. 2555 :

215 - 217)

4.1 การคัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญในการวิพากษ์หลักสูตร เพื่อตรวจสอบคุณภาพของโครงร่างหลักสูตร ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านภาษาและด้านการวัดและประเมินผล และเป็นผู้ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับหมอลำและเป็นที่ยอมรับของชุมชน ทำการตรวจสอบด้านความถูกต้อง เหมาะสมของหลักสูตร และสอดคล้องภายในองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร จำนวน 5 ท่าน



4.2 การจัดสนทนากลุ่ม ได้แก่ ผู้ดำเนินการสนทนา จำนวน 1 คน ผู้จัดบันทึกการสนทนา จำนวน 1 คน ผู้บันทึกภาพและบันทึกเสียง จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน รวมเป็น 8 คน

#### 5. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ ดังนี้

5.1 แบบประเมินความถูกต้อง เหมาะสมของหลักสูตรและประเมินความเหมาะสมของแต่ละองค์ประกอบของหลักสูตร วิเคราะห์โดยหาค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ โดยนำข้อมูลคำตอบของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาให้น้ำหนักเป็นคะแนน ดังนี้ (ไพศาล วรคำ. 2555 : 215 - 217)

มีความเหมาะสมมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
มีความเหมาะสมมาก	ให้ 4 คะแนน
มีความเหมาะสมปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
มีความเหมาะสมน้อย	ให้ 2 คะแนน
มีความเหมาะสมน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

คำนวณค่ามัธยฐานคะแนนความเหมาะสมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยเทียบเกณฑ์ ดังนี้

ช่วงคะแนน 4.51 – 5.00	หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด
ช่วงคะแนน 3.51 – 4.50	หมายถึง มีความเหมาะสมมาก
ช่วงคะแนน 2.51 – 3.50	หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง
ช่วงคะแนน 1.51 – 2.50	หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย
ช่วงคะแนน 1.00 – 1.50	หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ในการพิจารณาคะแนนความถูกต้องและความเหมาะสม พิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญวิพากษ์หลักสูตรที่มีคะแนนค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ตั้งแต่ 1.50 ลงมาว่าเป็นโครงร่างของหลักสูตรที่มีคุณภาพเหมาะสมในเบื้องต้นไม่ต้องทำการปรับปรุง สำหรับข้อใดที่ได้คะแนนต่ำกว่า 3.50 ให้พิจารณาถึงเหตุผลเป็นรายข้อโดยการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับผู้เชี่ยวชาญเพื่อนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุง ปรากฏว่าโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 4.66$ , S.D. = 0.48)

5.2 แบบประเมินความสอดคล้องขององค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร  
วิเคราะห์โดยค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item – Objective Congruence = IOC) เป็นเกณฑ์ในการ  
พิจารณา (ไพศาล วรคำ. 2555 : 215- 217) ซึ่งคำนวณได้จากสูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้อง  
 $\sum R$  หมายถึง ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ  
 N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนจะนำมาแปลงเป็นคะแนนดังนี้

มีความเห็นว่า	สอดคล้อง	กำหนดคะแนนเป็น	+1
มีความเห็นว่า	ไม่แน่ใจ	กำหนดคะแนนเป็น	0
มีความเห็นว่า	ไม่แน่ใจ	กำหนดคะแนนเป็น	-1

จากนั้นนำคะแนนการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาแทนค่าในสูตรดัชนีความ  
สอดคล้องถ้าค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ขึ้นไป ถือว่าแต่ละประเด็น  
ในโครงร่างหลักสูตรอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ไม่ต้องทำการปรับปรุง สำหรับข้อใดที่มีค่าดัชนีความ  
สอดคล้องน้อยกว่า 0.50 ถือว่าแต่ละประเด็นใน โครงร่างหลักสูตรอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องปรับปรุง  
โดยผู้วิจัยจะสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำข้อเสนอมาปรับปรุงหลักสูตร  
ปรากฏว่าได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item – Objective Congruence = IOC) เท่ากับ 0.86

## ระยะที่ 2 การทดลองใช้หลักสูตร

เป็นการนำหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการ  
แสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นไปใช้กับ  
กลุ่มเป้าหมายเพื่อประเมินประสิทธิผลของหลักสูตร

### 1. คำถามวิจัย

หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดง  
หมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิผลมากน้อย  
เพียงใด

## 2. วัตถุประสงค์ของการทดลองใช้หลักสูตร

เพื่อศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรในด้านต่อไปนี้

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากการเรียนรู้ตามหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

2.2 ค่านิยมรักความเป็นไทยของนักเรียนจากการเรียนรู้ตามหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

2.3 ความพึงพอใจของนักเรียนจากการเรียนรู้ตามหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

3. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน โกสุมวิทยาสรรค์ จำนวน 34 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

## 4. วิธีดำเนินการ

การดำเนินการวิจัยในระยะที่ 2 แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

### 4.1 ขั้นที่ 1 ทดลองใช้หลักสูตร

4.1.1 ผู้วิจัยนำเสนอหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่อผู้อำนวยการโรงเรียนและคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน โกสุมวิทยาสรรค์ อำเภอ โกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เพื่อขออนุญาตใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

4.1.2 ประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจต่อหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างของหลักสูตรกระบวนการจัดการเรียนการสอน และวิธีการประเมินผลแก่ครูผู้สอน

4.1.3 จัดเตรียมเอกสารและสื่อประกอบการเรียนการสอน

4.1.4 ปฐมนิเทศนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อสร้างความเข้าใจและเพื่อให้ทราบจุดประสงค์ของการจัดการเรียนการสอน

4.1.5 การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest-Posttest Design) ดังนี้

O <sub>1</sub>	x	O <sub>2</sub>
----------------	---	----------------

เมื่อ	O <sub>1</sub>	หมายถึง	การทดสอบก่อนการทดลองใช้หลักสูตร
	X	หมายถึง	การได้รับการเรียนการสอนตามหลักสูตร
	O <sub>2</sub>	หมายถึง	การทดสอบหลังการทดลองใช้หลักสูตร

โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการทดลองดังนี้

- 1) ทำการทดสอบความรู้เกี่ยวกับหมอลำ และให้ทำแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อหมอลำ ก่อนเริ่มการเรียนการสอน
- 2) ดำเนินการเรียนการสอนตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน โดยผู้วิจัยเป็นผู้ทำการสอนด้วยตนเอง
- 3) ให้นักเรียนทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบวัดค่านิยมรักความเป็นไทย ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับการทดสอบก่อนเรียน และทำแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนตามหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

## ขั้นที่ 2 การหาประสิทธิผลของหลักสูตร

1. เครื่องมือที่ใช้ในการหาประสิทธิผลของหลักสูตร
  - เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่
    - 1.1 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีลักษณะเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก โดยมีขั้นตอนตอนในการสร้างดังนี้
      - 1.1.1 จำแนกจุดประสงค์ตามเนื้อหา
      - 1.1.2 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
      - 1.1.3 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบโครงสร้างและภาษาที่ใช้ จากนั้นจึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตรด้านภาษา ด้านหมอลำและด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 5 คน จากผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและภาษาที่ใช้
        - 1.1.4 ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

1.1.5 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วไปหาคุณภาพโดยทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 36 คน ในขั้นตอนตอนการทดลองใช้เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของภาษาที่ใช้และหาคุณภาพของแบบทดสอบเป็นรายข้อ โดยการหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก ได้ข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง .20 - .80 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป และมีความครอบคลุมตามจุดประสงค์การเรียนรู้ จำนวน 50 ข้อ

1.1.6 หาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตรการคำนวณของคูเดอริร์ชาร์ดสัน (KR-20) ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.97

1.2 แบบวัดค่านิยมรักความเป็นไทย มีลักษณะเป็นแบบทดสอบวัดค่านิยมรักความเป็นไทย ตามแบบของไลเคอร์ท (Likert) ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีขั้นตอนตอนในการสร้างดังนี้

1.2.1 ศึกษาการสร้างแบบวัดค่านิยมรักความเป็นไทย จากเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้อง

1.2.2 กำหนดประเด็นที่ต้องการวัด

1.2.3 สร้างแบบวัดค่านิยมรักความเป็นไทย จำนวน 44 ข้อ ให้มีข้อความทั้งทางบวกและทางลบโดยกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนน (ไพศาล วรคำ. 2555 : 215- 217) ดังนี้

1) มาตรฐานวัดค่านิยมรักความเป็นไทย

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ระดับคะแนน	5	คะแนน
เห็นด้วย	ระดับคะแนน	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ระดับคะแนน	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ระดับคะแนน	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ระดับคะแนน	1	คะแนน

2) การแปลความหมายค่าเฉลี่ยน้ำหนักคะแนนเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง นักเรียนมีค่านิยมอยู่ในระดับสูงที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง นักเรียนมีค่านิยมอยู่ในระดับสูง

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง นักเรียนมีค่านิยมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง นักเรียนมีค่านิยมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง นักเรียนมีค่านิยมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.2.4 นำแบบวัดค่านิยมรักความเป็นไทยที่สร้างขึ้นไปเสนอต่ออาจารย์ที่  
 ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง หมอลำ และด้านการ  
 วัดและประเมินผลจำนวน 5 คน จากผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดย  
 พิจารณาความเหมาะสมของข้อความและภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

1.2.5 นำแบบวัดค่านิยมรักความเป็นไทยที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับ  
 นักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 34 คน เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของภาษาที่ใช้ และ  
 หาคุณภาพของแบบทดสอบวัดค่านิยมทั้งฉบับ โดยคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นด้วยการหาค่า  
 สัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีการของครอนบาค ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

1.3 แบบสอบถามความพึงพอใจ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า  
 (Rating Scale) 5 ระดับ มีขั้นตอนตอนในการสร้างดังนี้

1.3.1 ศึกษาการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ เอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้อง

1.3.2 ศึกษาจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเนื้อหาของหลักสูตรและจุดประสงค์  
 การเรียนรู้ของรายวิชา กำหนดประเด็นที่ต้องการประเมิน

1.3.3 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 20 ข้อ ให้ครอบคลุมทุก  
 ประเด็นที่ต้องการสอบถามกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนน (ไพศาล วรคำ. 2555 : 215-217)  
 ดังนี้

พึงพอใจมากที่สุด	ระดับคะแนน	5	คะแนน
พึงพอใจมาก	ระดับคะแนน	4	คะแนน
พึงพอใจปานกลาง	ระดับคะแนน	3	คะแนน
พึงพอใจน้อย	ระดับคะแนน	2	คะแนน
พึงพอใจน้อยที่สุด	ระดับคะแนน	1	คะแนน

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยนี้ให้นักคะแนนเทียบกันเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51-5.00	หมายถึง	นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51-4.50	หมายถึง	นักเรียนมีความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51-3.50	หมายถึง	นักเรียนมีความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51-2.50	หมายถึง	นักเรียนมีความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00-1.50	หมายถึง	นักเรียนมีความพึงพอใจน้อยที่สุด

1.3.4 นำแบบประเมินความพึงพอใจใน ที่สร้างขึ้นไปเสนอต่ออาจารย์ที่  
 ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องหมอลำ และด้านการ

วัดและประเมินผล จำนวน 5 คน จากผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม ตรวจสอบความเที่ยงเชิงเนื้อหา และ ภาษาโดยพิจารณาความสอดคล้องของข้อความถามกับคำนิยาม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะ ปรากฏว่าได้ค่าความสอดคล้องเท่ากับ 0.98

## 2. การวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ตามหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังการทดลองใช้หลักสูตร โดยใช้สถิติ t-test

วิเคราะห์แบบวัดเจตคติ และแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

## ระยะที่ 3 การขยายผลการใช้หลักสูตร

เป็นการนำหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นไปขยายผลการใช้กับกลุ่มเป้าหมายเพื่อยืนยันประสิทธิผลของหลักสูตร

### 1. คำถามวิจัย

หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพน้อยเพียงใด

### 2. วัตถุประสงค์ของการทดลองใช้หลักสูตร

เพื่อศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรในด้านต่อไปนี้

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากการเรียนรู้ตามหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

2.2 ค่านิยมรักความเป็นไทยของนักเรียนจากการเรียนรู้ตามหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา



2.3 ความพึงพอใจของนักเรียนจากการเรียนรู้ตามหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

3. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโกสุมพิทยาสรรค์ที่เป็นสมาชิกชุมนุมหมอลำ จำนวน 30 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

#### 4. วิธีดำเนินการ

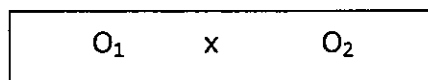
4.1 ผู้วิจัยนำเสนอหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่อผู้อำนวยการโรงเรียนและคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนและขออนุญาตขยายผลการใช้หลักสูตรในการจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียนที่เป็นสมาชิกชุมนุมหมอลำ

4.2 ประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจต่อหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างของหลักสูตรกระบวนการจัดการเรียนการสอน และวิธีการประเมินผลแก่ครูผู้สอน

4.3 จัดเตรียมเอกสารและสื่อประกอบการเรียนการสอน

4.4 ประชุมนิเทศนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อสร้างความเข้าใจและเพื่อให้ทราบจุดประสงค์ของการจัดการเรียนการสอน

4.5 การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest-Posttest Design) ดังนี้



เมื่อ	$O_1$	หมายถึง	การทดสอบก่อนการทดลองใช้หลักสูตร
	$X$	หมายถึง	การได้รับการเรียนการสอนตามหลักสูตร
	$O_2$	หมายถึง	การทดสอบหลังการทดลองใช้หลักสูตร

โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการทดลองดังนี้

4.5.1 ทำการทดสอบความรู้เกี่ยวกับหมอลำ และให้ทำแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อหมอลำ ก่อนเริ่มการเรียนการสอน

4.5.2 ดำเนินการเรียนการสอนตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน โดยผู้วิจัยเป็นผู้ทำการสอนด้วยตนเอง



4.5.3 ให้นักเรียนทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดค่านิยมรักความเป็นไทย ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับการทดสอบก่อนเรียน และทำแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนตามหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทย ด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา จากการดำเนินการวิจัย ทั้ง 3 ระยะ ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 8





มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม  
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY


ตารางที่ 8 สรุปขั้นตอนตอนการดำเนินการวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำ  
เรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

ขั้นตอนตอน	วัตถุประสงค์ การวิจัย	คำถามการวิจัย	เครื่องมือ	วิธีการศึกษา	ผลที่จะได้รับ
ขั้นตอนตอน ระยะที่ 1 การยกร่าง ขั้นที่ 1 ศึกษาข้อมูล พื้นฐาน	1. เพื่อศึกษาการ พัฒนาหลักสูตร ท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้าง ค่านิยมรักความ เป็นไทยด้าน การแสดงหมอลำเรื่องต่อ กลอนของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษา ควรมีลักษณะ เป็นอย่างไร	กระบวนการพัฒนาหลักสูตร ท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้าง ค่านิยมรักความเป็นไทยด้าน การแสดงหมอลำเรื่องต่อ กลอนของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษา ควรมีลักษณะ เป็นอย่างไร	1. แบบสอบถามเพื่อศึกษาข้อมูล พื้นฐานและความต้องการจำเป็นต่อ การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การ เสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทย ด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา	1. การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณผู้วิจัยได้ ประสานกับหน่วยงานต้นสังกัด คือ สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเขต 26 เพื่อ จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการ เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย แล้วดำเนินการ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามสภาพ ปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนา	1. ได้ทราบปัญหา และความต้องการ ในการพัฒนา หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้าง ค่านิยมรักความเป็น ไทยด้านการแสดง หมอลำเรื่องต่อ กลอนของนักเรียน ระดับชั้น มัธยมศึกษา
ขั้นที่ 2 การ ยกร่าง หลักสูตร	ถ้าเรื่องต่อกลอน ของนักเรียน ระดับชั้น มัธยมศึกษา	ปัจจุบันปัญหาและความต้องการต่อ การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การ เสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทย ด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา	2. แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาสภาพ ปัจจุบันปัญหาและความต้องการต่อ การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การ เสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทย ด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา	ค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดง หมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษา	2. ได้ข้อมูลพื้นฐาน ที่จำเป็นสำหรับการ พัฒนาหลักสูตร ท้องถิ่น เรื่อง การ เสริมสร้างค่านิยม
ขั้นที่ 3 วิพากษ์ หลักสูตร โดย ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือ	มัธยมศึกษา	3. แนวคำถามสนทนากลุ่มเพื่อขึ้นชั้น สภาพปัญหาและความต้องการต่อการ พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การ เสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทย	3. แนวคำถามสนทนากลุ่มเพื่อขึ้นชั้น สภาพปัญหาและความต้องการต่อการ พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การ เสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทย	2. การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพผู้วิจัยได้ สัมภาษณ์และสนทนากลุ่มกับ ครู วิชาการ ครูผู้สอน ในกลุ่มสาระการ เรียนรู้ศิลปะ วัฒนธรรมและการ สถานศึกษาขั้นตอนพื้นฐาน ตัวแทน	

ขั้นตอนตอน	วัตถุประสงค์ การวิจัย	คำถามการวิจัย	เครื่องมือ	วิธีการศึกษา	ผลที่จะได้รับ
ผู้เชี่ยวชาญ และประเมิน คุณภาพ เอกสาร หลักสูตร		ด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา	ด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา	ผู้ปกครองนักเรียน ตัวแทนนักเรียน หมอลำที่มีชื่อเสียง ประชาชนท้องถิ่นที่มี ความสามารพิเศษเรื่องหมอลำ โดย สนทนากับสภาพปัจจุบันและความ ต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็น ไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา	รักความเป็นไทย ด้านการแสดงหมอลำ ลำเรื่องต่อกลอน ของนักเรียน ระดับชั้น มัธยมศึกษา 3. ได้ดังที่ประกอบ หลักสูตร 4. ได้หลักสูตรและ เอกสารประกอบ หลักสูตรที่มี คุณภาพ
ระยะที่ 2 การทดลอง ใช้หลักสูตร ขั้นที่ 1 ทดลองใช้ หลักสูตร	2. เพื่อศึกษา ประสิทธิผลของ หลักสูตร ท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้าง ค่านิยมรักความ ดี มีประสิทธิภาพและ	การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรัก ความเป็นไทยด้านการแสดง หมอลำเรื่องต่อกลอนของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา	1. หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การ เสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทย ด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา 2. เอกสารประกอบหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความ	1. ผู้วิจัยนำเสนอหลักสูตรและเอกสาร ประกอบหลักสูตรต่อผู้อำนวยการ โรงเรียนและคณะกรรมการบริหารงาน วิชาการ โรงเรียนโกสุมพิสัย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เพื่อขออนุญาตใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง	1. ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของ นักเรียนจากการ เรียนรู้ตามหลักสูตร ท้องถิ่น เรื่อง การ เสริมสร้างค่านิยม

ขั้นตอนตอน	วัตถุประสงค์ การวิจัย	คำถามการวิจัย	เครื่องมือ	วิธีการศึกษา	ผลที่จะได้รับ
ขั้นที่ 2 การศึกษา ประสิทธิผล	เป็นไทยต้น การแสดงผล ถ้าเรื่องต่อกลอน ของนักเรียน ระดับชั้น มัธยมศึกษา	ประสิทธิผลเป็นอย่างไร	เป็นไทยต้นการแสดงผลถ้าเรื่องต่อ กลอนของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษา	การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทย ด้านการแสดงผลถ้าเรื่องต่อกลอนของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา 2. ประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจต่อ หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างของ หลักสูตรกระบวนการจัดการเรียนการ สอน และวิธีการประเมินผลแก่ครูผู้สอน 3. จัดเตรียมเอกสารและสื่อประกอบการ เรียนการสอน 4. ปฐมนิเทศนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อสร้างความเข้าใจและเพื่อให้ทราบ จุดประสงค์ของการจัดการเรียนการสอน 5. การจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้าง ค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงผล ต่อกลอนของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษา โดยใช้แบบ แผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบ	รักความเป็นไทย ด้านการแสดงผล ถ้าเรื่องต่อกลอน ของนักเรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษา 2. เจตคติของ นักเรียนจากการ เรียนรู้ตามหลักสูตร ท้องถิ่น เรื่อง การ เสริมสร้างค่านิยม รักความเป็นไทย ด้านการแสดงผล ถ้าเรื่องต่อกลอน ของนักเรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษา

ขั้นตอนตอน	วัตถุประสงค์การวิจัย	คำถามการวิจัย	เครื่องมือ	วิธีการศึกษา	ผลที่จะได้รับ
3 การขยายผล การใช้ หลักสูตร ชั้นที่ 1 ขยายผลการ ใช้หลักสูตร	3. เพื่อศึกษา ประสิทธิภาพของ การขยายผลการ ใช้หลักสูตร ห้องเรียน เรื่อง การเสริมสร้าง ค่านิยมรักความ เป็นไทยด้าน		 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY	ก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest-Posttest Design)	3. ความพึงพอใจ ของนักเรียนจากการ เรียนรู้ตามหลักสูตร ห้องเรียน เรื่อง การ เสริมสร้างค่านิยม รักความเป็นไทย ด้านการแสดงหมอ ลำเรียงต่อกลอน ของนักเขียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษา
3 การขยายผล การใช้ หลักสูตร ชั้นที่ 1 ขยายผลการ ใช้หลักสูตร	3. เพื่อศึกษา ประสิทธิภาพของ การขยายผลการ ใช้หลักสูตร ห้องเรียน เรื่อง การเสริมสร้าง ค่านิยมรักความ เป็นไทยด้าน		 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY	1. ผู้วิจัยนำเสนอหลักสูตรและเอกสาร ประกอบหลักสูตรต่อผู้อำนวยการ โรงเรียนและคณะกรรมการบริหารงาน วิชาการ โรงเรียนและขออนุญาตขยายผล การใช้หลักสูตร ในการจัดการเรียนการ สอนแก่นักเรียนที่เป็นสมาชิกชุมนุม หมอตำ	

ขั้นตอนต้น	วัตถุประสงค์ การวิจัย	คำถามการวิจัย	เครื่องมือ	วิธีการศึกษา	ผลที่จะได้รับ
ขั้นที่ 2 การศึกษา ประสิทธิผล	การแสดงความคิดเห็น ต่อเรื่องต่อกลอน ของนักเรียน ระดับชั้น มัธยมศึกษา		 <p>มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY</p>	<p>วิธีการศึกษา</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>2. ประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจต่อหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างของหลักสูตรกระบวนการจัดการเรียนการสอน และวิธีการประเมินผลแก่ครูผู้สอน</li> <li>3. จัดเตรียมเอกสารและสื่อประกอบการเรียนการสอน</li> <li>4. ประชุมนิเทศนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อสร้างความเข้าใจและเพื่อ ให้ทราบจุดประสงค์ของการจัดการเรียนการสอน</li> <li>5. การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การเสริมสร้างค่านิยมรักความเป็นไทยด้านการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest-Posttest Design)</li> </ol>	ผลที่จะได้รับ

## สถิติที่ใช้ในการวิจัย

### 1. สถิติวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวิจัย ได้แก่

1.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Consistency) โดยมีสูตรดังนี้  
(ไพศาล วรคำ. 2555 : 215 - 217)

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหาหรือระหว่าง ข้อสอบกับจุดประสงค์

$\Sigma R$  แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.2 ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ไพศาล วรคำ. 2555 : 215 - 217) สูตร ดังนี้

$$r = \frac{R_u - R_l}{N}$$

เมื่อ r แทน ค่าอำนาจจำแนก

$R_u$  แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงที่ตอบถูก (กลุ่มสูง ใช้ประมาณร้อยละ 25 ของนักเรียนทั้งหมด)

$R_l$  แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำที่ตอบถูก (กลุ่มต่ำ ใช้ประมาณร้อยละ 25 ของนักเรียนทั้งหมด)

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ

1.3 ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ไพศาล วรคำ. 2555 : 215 - 217) สูตรดังนี้

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P แทน ดัชนีความยากของข้อสอบ

R แทน จำนวนนักเรียนที่ตอบข้อสอบนั้นได้ถูกต้อง

N แทน จำนวนนักเรียนที่ตอบข้อสอบทั้งหมด

1.4 กำหนดหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ Lovett (ไพศาล วรคำ. 2555 : 215 - 217) สูตรดังนี้

$$r_{cc} = 1 - \frac{k\Sigma X_i - \Sigma X_i^2}{(k-1)\Sigma(X_i - C)^2}$$

เมื่อ	$r_{cc}$	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ
	$K$	แทน	จำนวนข้อสอบ
	$P$	แทน	อัตราส่วนของผู้ตอบถูกในข้อนั้น
	$X_i$	แทน	คะแนนของคนที่ $i$
	$C$	แทน	คะแนนเกณฑ์หรือคะแนนจุดตัดของแบบทดสอบ

1.5 การหาค่าอำนาจจำแนก (ไพศาล วรคำ. 2555 : 215 - 217)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2 + S_L^2}{N}}}$$

เมื่อ	$t$	แทน	อำนาจจำแนก
	$\bar{X}_H$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	$\bar{X}_L$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	$S_H^2$	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มสูง
	$S_L^2$	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	$N$	แทน	จำนวนคนในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำซึ่งมีจำนวนเท่ากัน

1.6 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ( $\alpha$ -Coefficient) (ไพศาล วรคำ. 2555 : 215 - 217)



$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left( 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

- เมื่อ  $\alpha$  แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น  
 $k$  แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด  
 $\sum S_i^2$  แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ  
 $S_t^2$  แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

## 2. สถิติเพื่อวิเคราะห์คุณภาพของนวัตกรรม ได้แก่

2.1 การหาค่าประสิทธิภาพ คำนวณโดยใช้สูตร  $E_1/E_2$  (เผชิญ กิจระการ. 2544 :

49 -52)

$$E_1 = \frac{\frac{\sum X}{N}}{A} \times 100$$

- เมื่อ  $E_1$  แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการคิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน  
 $\sum X$  แทน คะแนนรวมของนักเรียนหลังทดสอบระหว่างเรียน  
 $N$  แทน จำนวนนักเรียน  
 $A$  แทน จำนวนคะแนนเต็มของแบบทดสอบระหว่างเรียน

$$E_2 = \frac{\frac{\sum X}{N}}{B} \times 100$$

- เมื่อ  $E_2$  แทน ประสิทธิภาพของหลักสูตรคิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน  
 $\sum X$  แทน ผลรวมของคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน  
 $N$  แทน จำนวนนักเรียน  
 $A$  แทน จำนวนคะแนนเต็มของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน

### 3. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

#### 3.1 ร้อยละ (Percentage) (ไพศาล วรคำ. 2555 : 215 - 217)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	F	แทน	ความถี่ที่ต้องการหาร้อยละ
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

#### 3.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) (ไพศาล วรคำ. 2555 : 215 - 217)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

#### 3.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (ไพศาล วรคำ. 2555 : 215-217)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
	$\sum$	แทน	ผลรวม